

Autor scenariusza: Monika Prus - Głaszczka

TYTUŁ – DOMY ŚWIATA

Scenariusz zajęć dla dzieci w wieku 7-8 lat.

Cele:

1. poznanie architektury domów w różnych częściach świata;
2. poznanie różnorodności warunków życia mieszkańców na świecie.

Potrzebne środki i materiały: ilustracje/zdjęcia mieszkańców, ilustracje/zdjęcia domów, atrybuty, kartki A3, kredki, ilustracja – labirynty.

Prezentacja wystawy „Domy świata”

Do wykorzystania kolorowanki dostępną na stronie WWW.miedzykulturowa.org.pl- podstrona Dla dzieci

Czas: 45 -60 min.

Realizacja

1. Kogo dziś odwiedzimy? – wprowadzenie

Prowadzący zaprasza, do wspólnej wyprawy po domach w różnych częściach świata, pyta jakie domy znają uczestnicy? Co jest ważne gdy budujemy dom?

2. Kto mieszka w tym domu?

Dzieci losują ilustracje/zdjęcia przedstawiające mieszkańców różnych domów, w zależności od ilości grup mogą być to :

- ✓ Mongoł
- ✓ Mieszkaniec Mali
- ✓ Wietnamczyk
- ✓ Mieszkaniec Laosu
- ✓ Mieszkaniec Somalii

W ten sposób dzielimy się na grupy - rodziny. Każda z drużyn dostaje jedną rzecz (może być ilustracja, napis) związany z życiem mieszkańców,

muszą ustalić w grupie do czego jest potrzebny i dlaczego jest ważny w życiu rodziny.

Przykłady:

- ✓ Mongoł – wełna
- ✓ Mieszkaniec Mali/ Dogon– afrykańska maska
- ✓ Wietnamczyk - bambus
- ✓ Mieszkaniec Laosu – wetka
- ✓ Mieszkaniec Somalii – woda

3. Jak wybudować dom?

Sprawdzimy teraz w jakich warunkach żyją nasze rodziny, prowadzący czyta opisy. Drużyny decydują, który opis pasuje do nich. Załącznik nr 1. Następnie ustalają w jakim domu mogą, żyć i robią projekt takiego domu, biorąc pod uwagę opis życia, przyrody i miejsca w którym mieszka rodzina. Gdy projekty są już gotowe, prowadzący pokazuje ilustracje w domów (załącznik), uczestnicy sprawdzają, które elementy udało im się zaprojektować podobnie, o jakich funkcjonalnościach pomyśleli, jak wyglądają w rzeczywistości.

4. Jak trafić do domu?

Prowadzący rozdaje kartę pracy – labirynt, uczestnicy prowadząc mieszkańców do ich domów, wpisują jak się dany dom nazywa i w jakim kraju się znajduje.

5. Domy małe, duże, kolorowe:

Uczestnicy w parach otrzymują zdjęcia domów i mają za zadanie odnaleźć osobliwość, cechę dzięki której są niepowtarzalne i wyjątkowe oraz przyporządkować je do odpowiedniej kategorii. Prowadzący wcześniej zapisuje je na tablicy. Następnie wszyscy oglądają w jaki sposób udało im się pokazać różnorodność domów:

- ✓ Zdobienia: dom zdobiony kafelkami (Meksyk), malowane domy (Chile), drewniane rzeźbione zdobienia (Rosja), dom z Zalipia (Polska)

- ✓ Małe, duże, długie: namiot (Somalia), długie domy (Azja), wieżowiec (Dubaj)
- ✓ Nad rzeką, w górach, na wodzie: dom na łodzi (Laos), dom z trzciny (Peru), dom na palach (Wietnam), dom na urwisku (Mali).

6. Co się dziś wydarzyło? - podsumowanie

Prowadzący prosi dzieci o dokończenie zdania , poniżej do wyboru. Może też napisać je na plakacie , następnie dzieci na karteczkach (postitach) udzielają odpowiedzi i przyklepiają od plakatu. Na koniec prowadzący odczytuje plakaty.

- ✓ Dziś nauczyłem/łam się
- ✓ Zrozumiałem/łam, że.....
- ✓ Przypomniałem sobie, że.....
- ✓ Zaskoczyło mnie, że.....

Załącznik 1

- ✓ Mongoł - Jurta

Mieszkańcy tego domu, bardzo często się przeprowadzają, szukając pożywienia dla swoich zwierząt: owiec, wielbłąd, jaków, każdą porę roku spędzają w innym miejscu. Żyją wśród stepów, gdzie klimat jest surowy i nieprzyjazny. Posiadają bardzo mało rzeczy tak, aby łatwo przenieść się w inne miejsce. Z wyglądu ich domy przypominają miskę odwróconą do góry dnem, z wierzchu pokryte są ozdobną tkaniną wykonaną z wełny. W środku znajduje się jedno pomieszczenie, w centralnym punkcie palenisko, miejsca jest niewiele dlatego każda rzecz ma swoje ustalone miejsce.

- ✓ Mieszkaniec Mali/ plemię Dogonów – Mali, Afryka

Ich domy umieszczone są bardzo wysoko, na zboczach urwisk, wyglądają jakby były do nich przyklejone, dodatkowo umieszczone są na palach. Zbudowane są z gliny i kamienia, są kwadratowe ze spadzistym dachem, kryte strzechą, tworzą wioskę składającą się z wielu domków. Każda rodzina ma dla siebie domek i kilka małych przeznaczonych dla zwierząt i jako miejsce przechowywania zbiorów i jedzenia. Klimat który tam panuje

dzieli się na porę deszczową i suchą. W porze suchej temperatura dochodzi tutaj do 50 stopni, jest bardzo gorąco.

✓ Wietnamczyk – Dom na palach

Domy tych mieszkańców budowane są na wysokich palach. Znajdują się na równinach, gdzie może zalać je woda lub na stromych zboczach górskich. Wykonane są zwykle z drewna, bambusa, lub trzciny cukrowej. Dom może być piętrowy, centralnym miejscem jest kuchnia gdzie rodzina gromadzi się pod koniec dnia. Z tyłu i z przodu dom ten może mieć kryty ganek (taras), jest także przestrzeń do suszenia ryżu. Dolna część pod podłogą jest albo nieużywana ze względu na wodę albo jest miejscem schronienia zwierząt. Domy te budowane są w skupiskach, więc sąsiedzi mają blisko do siebie.

✓ Mieszkaniec Laosu – Dom na łodzi

Życie tych mieszkańców toczy się nad rzeką, dlatego często mieszkają w domach, które mogą służyć również do przemieszczania się. Są one niewiele zbudowane z drewna i bambusa. Głównie zajmują się uprawą roślin, uprawiają: ryż, kukurydzę, maniok, bataty oraz kawę, dużo czasu poświęcają także rybołówstwu. Klimat, który tu panuje nazywamy monsunowym w lecie jest gorąco ale często pada deszcz, zimą jest dość ciepło i sucho, dlatego jest tutaj dużo bujnej roślinności i lasów.

✓ Somalijczyk - namiot – Somalia

Mieszkańcy tych domów, żyją w miejscu gdzie jest bardzo gorąco i często spotyka ich susza. Są dwie pory roku deszczowa i sucha. Na co dzień zajmują się pasterstwem, hodują owce i kozy, uprawiają pole, polują na zwierzęta, zbierają owoce, zajmują się także wytwarzaniem potrzebnych przedmiotów i ozdób. Dom jest im potrzebny głównie do spania, jest schronieniem przed deszczem, upałem, wiatrem i przed dzikimi zwierzętami, ale większość czasu spędzają poza nim. Domy te mają bardzo łatwą konstrukcję, ponieważ ich mieszkańcy często się

przeprowadzają poszukując wody i pożywienia. Przypominają namiot z gałęzi, przykrytych matami z roślin lub skórami.

Pozostałe domy:

✓ Chata Yali - Indonezja

Mieszkańcy tego domu, żyją w klimacie tropikalnym w dżungli, wśród bogactwa roślin i niespotykanej różnorodności zwierząt. Zajmują się głównie zbieractwem i polowaniami. Ich domy przypominają chatę składającą się z jednego pomieszczenia, otoczoną małym podwórkiem ogrodzonym płótnem, jest zbudowana z drewna i pokryta strzechą, na środku znajduje się palenisko, dym pomaga w odstraszaniu owadów.

✓ dom z trzciny (Peru, wyspy Uros)

Domy te budowane są na pływających wyspach z trzciny Totora, domy także wykonane z tego rodzaju trzciny, podobnie jak meble łódzie, materiały użytkowe. Mieszkańcy zajmują się głównie rybołówstwem i rzemiosłem. Budowa wyspy trwa rok a jej żywotność szacuje się na 20 – 30 lat, potem trzeba zbudować nową.

Są domy, których dziś już się nie buduje i nie zamieszkuje, ale dobrze je znamy i można je jeszcze spotkać:

✓ Eskimos – Igloo

Mieszkańcy tych domów, na co dzień noszą bardzo grube ubrania głównie uszyte z foczej skóry, muszą one chronić ich przed zimnem i wiatrem. Mieszkają w miejscu gdzie przez większą część roku jest śnieg, poruszają się psimi zaprzęgami lub skuterami. Wejścia do ich domu chronią drzwi ze skór, potem przechodzimy przez długi korytarz, który prowadzi do jednej izby. W środku znajduje się palenisko – lampka z palącego się tłuszczu, która oświetla pomieszczenie i daje ciepło.

✓ Indianin – Tipi

Mieszkańcy tych domów, żyją w Ameryce Północnej, gdzie teren jest równy. Te domy buduje się bardzo szybko i można je łatwo przenieść. Najpierw stawiany był szkielet ze związanych długich drągów, które

okrywano skórą, Zostawiano otwór na dym, który wydobywał się z paleniska znajdującego się w środku. Otwór można było przykryć skórą, przymocowanymi na szczycie. Skóry chroniące dom, były zdobione symbolami danego plemienia.

Scenariusz powstał w ramach projektu Mini Festiwale Edukacji Globalnej – edycja 2014.

Projekt Mini Festiwale Edukacji Globalnej – edycja 2014 jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2014 r. Utwór wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiany z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Scenariusz wraz z załącznikami jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Moniki Prus-Głazczki oraz Fundacji Edukacji Międzykulturowej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2014. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.